

10

aastat eKooli

POSITIVSUS TULEB LASTEST
JA VANEMATE TOETUSEST

LK 8

ÕPETAJAD ÕPILASTE SEAST

LK 12

10 aastat eKooli

Sander Kasak

eKooli tegevjuht

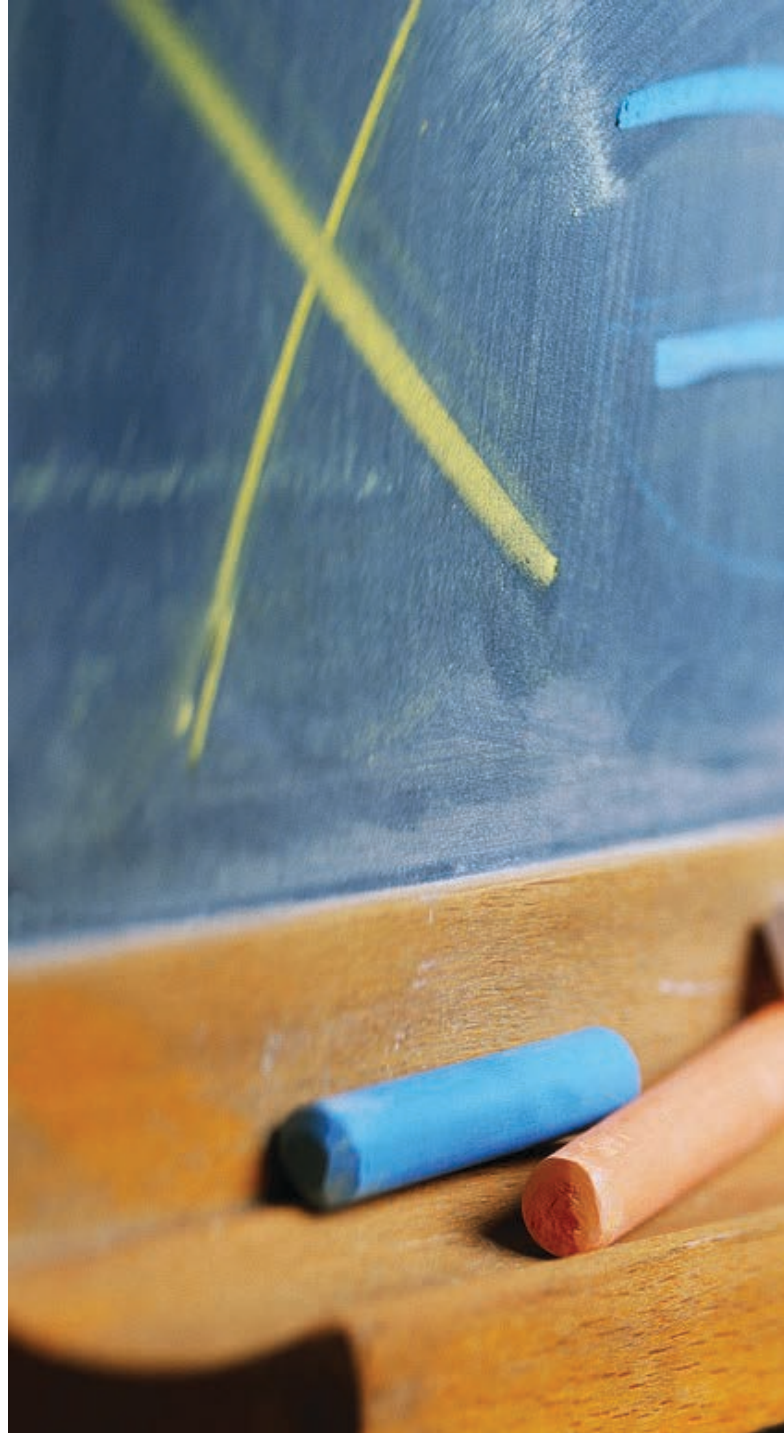
KOOL ASTUS KOOLIMAJAST VÄLJA

eKooli lugu läks lendu 2002. aasta alguses, mil Rocca al Mare kooli eestvedamisel esitati koos nelja teise kooliga Vaata Maailma Sihtasutuse ideekonkursile uuenduslik plaan viia kodu ja kooli vaheline koostöö ning infovahetus uuele tasemele. Veebipõhise õppeinfosüsteemi väärtust kogu kooliperele mõisteti kiirelt ja juba sama aasta novembris alustasid esimesed koolid eKooli kasutamist. eKooli õppeinfosüsteemist kujunes koolidele üsna kiiresti asendamatu abimees info kogumisel, süstematiseerimisel, vahendamisel ja säilitamisel. Koolijuhtidele ning õpetajatele tähendas see vähem maadlemist igavate tehniliste küsimustega, kuna teenus saab muuhulgas ise hakkama andmekogude ja turvkoopiate loomisega. Lapsevanemad ja õpilased said nüüd kooliga suhelda kiiremini ning mugavamalt, viisil, mis on saanud iseenesestmõistetavaks ühele innukale e-riigile.

5 kooliga alustatud juhtprojektist on tänaseks saanud elementaarne osake igapäeva koolielust juba 422 koolis. Nende seas on 200 põhikooli, 207 gümnaasiumi, 12

kutseõppeasutust, 2 huvikooli ja 1 lasteaed. Ühtekokku on eKooliga liitunud 85% Eesti üldharidus- ja kutsekoolidest, mis tähendab, et veebikeskkonda kasutab valdav osa Eesti õpetajaid, õpilasi ja lapsevanemaid. Õpilastele, lapsevanematele ja koolidele on jagatud 301 500 kasutajarolli ja nädalas jääb unikaalsete külastuste arv umbes 250 000 korra ümber.

Uuendusmeelsete koolide ja kodude toel on eKoolist saanud üks kõige sagedamini kasutatavamaid veebiteenuseid terves Eestis.

ÕPPIV KESKKOND

Kümne tegutsemisaasta jooksul on eKooli pidevalt lisandunud uusi võimalusi, kuigi põhifunktsioonid on ikkagi hinnete päevik, puudumiste päevik, õpilasregister ja õppekavamoodul. Senisetagasisidekohaselt kasutab valdav osa koole kõiki pakutavaid võimalusi. Uuemate täiendustena on eKooli lisandunud näiteks arenguestluste moodul ja kasutusmugavuse suurendamiseks töötatakse välja eKooli mobiilirakendust, mis

on kavas kättesaadavaks teha 2013. aastal.

Täpselt nagu kogukond, kelle heaks ta sai loodud, õpib ja areneb ka eKool pidevalt. Kaheksa aastat peale eKooli algust, 2010. aasta sügisel, liiguti üle täiesti uuele platvormile, sest olemasolev süsteem ei võimaldanud enam piisavat arengut. Uus veebikeskkond keskendus riiklikule õppekavale ning moodulipõhisele ülesehitusele, nõudes eKooli tegijatelt suuri investeeringuid ning kasutajatelt tublisti harjumist. Tänu eKooli meeskonna

pingutustele ja toetavatele kooliperedele saadi raskustest võitu. Nüüd on võimalik keskkonda mugavamalt kasutada ja ka arendada, lülitades uusi mooduleid sujuvalt sisse ja välja.

eKOOL KASUTAJATE SILMIS

Ükski süsteem ei toimi ilma kasutajate ja nende panuseta. Olin ise õpilasena eKooli kasutaja. Nüüd olen üle aasta eKooli juht ning teinud koostööd arendusmeeskonna, partnerite, koolide ja õpetajatega ning tean, kui vaimustav ja hädavajalik on eKool koolile ja kodule.

Hiljuti eKooli kasutajate hulgas korraldatud veebiküsitluse tulemuse kohaselt leiab valdav osaniilapsevanematest kuikakoolipersonalist, et eKool on märgatavalt lihtsustanud kooli ja

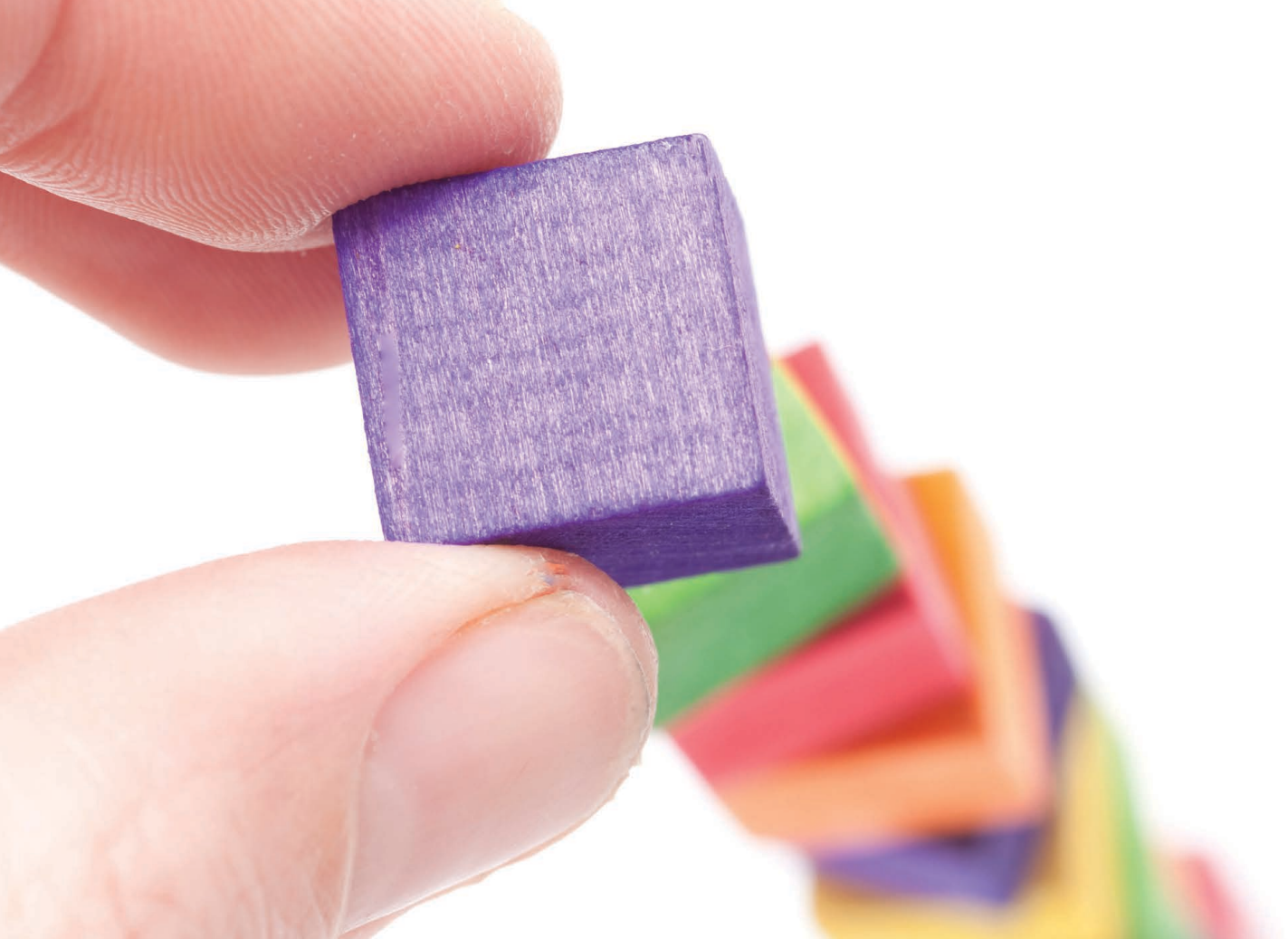
kodu vahelist infovahetust. Õpetajate jaoks on eKoolist saanud igapäevane töövahend ning küsitlusest selgus, et ka lapsevanemad kasutavad eKooli peaaegu iga päev.

Koolid on eKooliga koos olnud aastaid ning seda eelkõige teenuse kvaliteedi, suure tiptasemel meeskonna, turvanõuete täpse järgimise, paindlikkuse ja jätkusuutlikkuse tõttu. Kooli infosüsteemi valides väärtustavad koolid stabiilsust ja usaldusväärsust, mida eKool pakub.

MILLINE ON eKOOL OMA 20. SÜNNIPÄEVAL?

eKooli kümnendal sünnipäeval vaatavad tegijad ennekõike tulevikku. Oleme alati arenenud koos koolidega, sest just koolidelt saadav tagasiside, nende soovid

ja tulevikusuunad on kõige tähtsamad teejuhised. Võib kindlalt väita, et Eesti koolid on vinged. Nad on julged ja kohusetundlikud ning neil on väga palju häid ja inspireerivaid õpetajaid, kelle ideid õppetöö edendamiseks teoks teha. Just koolide ja õpetajatega koostöös oleme eesmärgiks võtnud suurendada eKooli kättesaadavust erinevate mobiilsete rakenduste teel. Tahame pakkuda personaalsemat lähenemist õpilastele nende eelistuste järgi ning luua kõikidele eKooli kasutajarühmadele rohkem võimalusi keskkonda panustamiseks. Jätkuvalt tuleb tähelepanu pöörata ka õpetajate IT-oskuste arendamisele ja kvaliteetsele kasutajatoele.

Nüüdseks on selge, et eKool on õnnestunud näidesellekohta, kuidassisultavalikkuteenust suudab edukalt pakkuda eraettevõtte nii, et riigi investeeringut ei ole vaja. Veebipõhise õppeinfosüsteemi omanikettevõtte hõlmab eri tausta ja kogemusega investoreid,

kelle jaoks eKool on eelkõige ühiskondliku missiooniga ärivõimalus. Nende sooviks on ka edaspidi eKooli arengut puudutavate otsuste tegemisel arvestada võimalikult palju Eesti haridusmaastiku erinevate poolte arvamusega.

Ühel ilusal päeval võivad tänased õpilased siseneda eKooli juba lapsevanemate, õpetajate või koolijuhtidena. Teekonnal sinna ja sealt edasi saadab meid uudishimu, leidlikkus ja koostöötahe.

UUEL KÜMNENDIL UUE HOOGA

2013. aasta alguses on eKooli meeskonnas üle kahe korra rohkem liikmeid kui 2012. aasta alguses. Tänu sellele toob eKool 2013. aastal oma kasutajatele palju uuendusi ja uusi teenuseid.

Tegemisel on uued õppekava mooduli võimalused, arhiveeritud päevikud aastate kaupa ning uued aruandevormid, et koolijuhid saaksid parema ülevaate igapäevasest õppetööst.

Tahame õpetajate tööd veelgi lihtsustada ning pakkuda õpetaja töökava (koostöös HTM-näidistöökavadega), õppeasutustega seotud inimeste registrit, andmevahetusvõimalust rahvastikuregistriga ning uut kalendrit ja tunniplaani koos võimalusega kanda see üle ühest programmist teise.

Tulemas on eKooli mobiilirakendus, mis toob õppeinfo hõlpsalt iOS ja Android nutitelefonidele. Valmib õpilaskaartide tellimiskeskus ja kaardi kasutamise moodul, mille abil saavad nii vanemad kui ka lapsed olla kursis õpilaskaardi kasutamise

ja ajalooga. Valmimas on ka Popipatrull, mis pakub vanematele võimalust saada oma lapse päeva esimesest põhjusest puudumisest teavitus SMSiga. Nii saab vanem kiiresti reageerida, kui laps mingil põhjusel kooli ei jõua.

Õpilastele muutub lihtsamaks suhtlemine nii kaasõpilaste kui ka õpetajatega, sest täieneb eKooli vestlusmoodul.

eKooli meeskond tänab kõiki koole, õpetajaid, lapsevanemaid ja õpilasi, kes on pidevalt andnud tagasisidet ning avaldanud oma ootusi ja soove. Nende elluviimise nimel on eKooli meeskond juba tööd teinud ja peagi jõuab selle tulemus kasutusse.

POSITIIVSUS TULEB LASTEST JA VANEMATE TOETUSEST

Madli Leikop

Kristiine gümnaasiumi klassiõpetaja, Tallinna aasta õpetaja 2012 Ilotana Haalen ei ole oma 3. klassi õpilastest rääkides kiitusega kitsi: lapsed on nii teadmishimulised, et üllatavad sellega sageli vanemaidki.

„Kui palju teevad vanemad oma lastega kodus tööd!“ sõnas Ilotana Haalen tunnustavalt. „Võib olla ma saangi kõike teha pisut positiivsemalt sellepärast, et mul on nii head õpilased ja suurepäraseid lapsevanemad. Vanemad saavad õpetaja töö teha kas kergemaks või raskemaks. Minu lapsevanemad on seda kergendanud.“

Ilotana Haalenil on õpetajastaaži ligi 11 aastat. Varem töötas Saku gümnaasiumis, siis aga seadis elu nii, et parim valik oli Tallinna Kristiine gümnaasium. „Olen proovinud ka koolivälist tööd, aga see ei sobinud mulle. Ju olen hingelt piisavalt õpetaja, midagi oli kogu aeg puudu,“ rääkis Ilotana Haalen.

Kas tahtsitegi seda elukutset ja õppisite teadlikult klassiõpetajaks või see lihtsalt läks niimoodi?

„Julgen öelda, et see lihtsalt läks niimoodi. Minu suguvõsas ei ole ühtegi õpetajat olnud, et oleks sealt eeskuju saanud. Ühel hetkel, kui Saaremaa ühisgümnaasiumi lõpetasin, tuli midagi otsustada. Aga mida see noor

inimene otsustab, igasuguseid mõtteid käis peast läbi. Kui Tallinnasse tulin, käisime sõbrannaga paljudes koolides vaatamas. Pedagoogiline seminar jättis toreda mulje. Ja sinna mind vastu võeti. Küllap siis pidi nii minema.“ Klassiõpetaja käe all õpivad lapsed tavaliselt 1.-4. klassini. Praktiliselt võiks klassiõpetaja kuni kuuenda klassini kõiki aineid anda, aga Ilotana Haaleni arvates on teatud hetkel õigem linnupojad vabaks lasta ja iga spetsialist teeb oma tööd nendega edasi. „Arvan, et pikalt ühe õpetaja käe all olemine ei ole õige, lapsed lähevad liiga selle õpetaja nägu,“ lausus ta. Õpetaja Haalen ise on klassiõpetamisele lisaks andnud inglise keelt 5. ja 6. klassis.

Kui teile tuleb uus esimene klass, kui palju teate nendest lastest ette, teate nende võimeid, taset? Või hakkate kõike alles siis avastama, kui lapsed klassis on?

„Selles koolis olen mina alustanud üks kord päris algusest, esimese klassiga. Paljudele neist olin enne eelkoolis õpetajaks. Teadsin, millised lapsed nad on, kui paljut oskavad. Ma seda A ja B tundmist ei tootski nii esile, eelkool andis pildi nende sotsiaalsetest oskustest ja emotsionaalsetest võimetest uue olukorraga toime tulla. Seda pean oluliseks. Mõni laps harjub ühe õpetajaga ära ja siis soovitakse kindlasti, et ta selle õpetaja käe all jätkaks. Nii tuleb laps 1. septembril kindla meelega ja rõõmsalt kooli. Mitte et talle teised inimesed ei meeldiks, vaid lapsele on kindlust vaja. Kevadel tegime kooli tulevate laste ja nende vanematega ka väikese perevestluse. Vanem sai tagasisidet anda, milline ta laps on, kas rohkem meeldib matemaatika või kunst. Kõige ideaalsem variant ongi, kui eelkooli teevad need õpetajad, kes selle lennu ka võtavad.“

Kas jälgite oma õpilaste käekäiku ka pärast 4. klassi? Vaatate, et minu juures oli see või teine õpilane nii tubli, nüüd on õpetajad ta ära rikkunud...

„Sellise pilguga, et mõni teine õpetaja oleks lapse ära rikkunud, ma kindlasti ei vaata. Aga mõni laps on ise üllatust valmistanud. Muidugi nad muutuvad, eriti kuuendas-seitsmendas klassis. Tegelikult on juba algklassides aimata, kellest hakatakse tulevikus rohkem rääkima. Eks ta nii on läinud ka. Palju sõltub sellest, missugused sõbrad talle kõrvale satuvad.“

Ja õpetaja ohkab, et võib olla ühel hetkel, kui neid oma lapsi tekib juba väga palju, kõikide käekäiku enam jälgida ei jõua, aga praegu hoiab ikka silma peal, kasvõi kaugeltki.

Kuidas klassiõpetaja oma teadmisi vormis hoiab? Selles mõttes, et esimeses klassis tuleb alustada ikka tähestikust ja siis tuleb jälle kaks pluss kaks...

„Mulle meeldib end täiendada. Kui vähegi võimalik, võtan osa koolitustest, need ei peagi olema ainealased. Kevadel näiteks lõpetasin mentorkoolituse, mulle kui inimesele andis see väga palju. Pani ka mõtlema, kas märkan alati lapsi õigest vaatenurgast. Kõik põnev, mis kursustelt leian, jõuab siia klassi ka. Ei ole sellist asja, et nad on liiga väikesed. Lapsed arenevad koolis väga kiiresti, isad-emad tihtipeale ei usugi, kui teadmishimulised nende lapsed on.“

Kas enesetäienduse hulka kuuluvad ka Koolielu kursused?

„Jah, eelmisel aastal avastasin e-koolituste võimaluse. Mulle sobib, et saan kursusel antud ülesandeid täita endale sobival ajal,

olgu või varahommikul ja hommikumantlis! Olen Koolielu e-kursustest teinud läbi kujundava hindamise koolituse. Huvitav oli „Digipildid koolielus“. Tihti võtame automaatselt kellegi teise pilte ja kasutame neid oma töös, mõtlemata, kas ma ise oleksin nõus, et minu pildid ehivad võõrast tööd ja tema saab pärjatud. See koolitus andis võimaluse varem tehtud fotosid teise pilguga vaadata, panin ka klassi tööle. Lapsed ja lapsevanemad pildistasid talviseid linde, saatsid fotod mulle ja tegime väikese e-raamatu. Me ei tee selliseid asju iga tund ega iga kuugi mitte, mõned korrad aastas on tore üllatus.“

Siit edasi läheb jutt virtuaalse suhtluskeskkonna Second Life'i ja vastava kursuse peale Koolielus. Vestluskaaslane ütleb, et kursus oli põnev, mina tean, et see on vastuolulisi arvamusi tekitanud. Second Life'i võib silmapilkselt armuda, ja see võib ka võõristust tekitada.

„Mina olen selline õpetaja, kes peab tohutult tähtsaks internetiturvalisuse poolt. Olin kuulnud virtuaalmaailmast, mõtlesin ise järele proovida. Oli huvitav ja põnev, kohati leidsin end suhtlemas ja käitumas seal nii, nagu ma seda päris elus mitte kunagi ei teeks. See ehmatas. Tajusin, et kui mina, täiskasvanu, vägagi mõtlev ja vastutustundlik inimene juba nii teen, mis siis veel lapsest rääkida! See tõi mind maa peale. Rääkisin lastega internetis suhtlemisest, minu klassis üldiselt suure arvutisõltuvusega lapsi ei ole. Mõnega oleme pidanud kokkuleppe tegema, et teatud perioodi õpilane kodus arvutit ei kasuta. Õpetaja soovitus on paremini mõjunud kui lapsevanema antud käsklus. Nii et Second Life oli põnev koolitus, aga rohkem ma selles suhtluskeskkonnas ei käi. Ja see ei ole kindlasti väikestele lastele. Teadlik õpetaja saaks Second Life'i õppetöös kasutada, siis

ikka gümnaasiumis, mitte enne. Aga mina jätkan eTwinningu projektidega, vaatame, mida saame lastega koos teha.“

Intervjuu Ilotana Haaleniga lõpetan sellega, millest tegelikult oleks alustada tahtnud. Nimelt nimest. Nii kõlavat nime naljalt juba ei unusta, on sellel ka võõraid juuri?

„Nimi ise on huvitavam kui võib olla kõik muu,“ muigab klassiõpetaja. „Lapsepõlvest andis nimi kaasa pigem negatiivseid emotsioone, täiskasvanuna on suhe nimesse muutunud. On tõesti nii, et kui korra oled nime Ilotana kuulnud, siis hilisemates vestlustes tuleb kohe välja, et ahaa, see on see Ilotana.

Tiinasid ja Marisid on palju, neid on raskem kohe õige isikuga seostada. Aga ei midagi võõrapärast, sündinud olen Hiiumaal, kasvanud Saaremaal, nii et minus on kahe saare juured.“

Õpetajad õpilaste seast

Tihti tuleb koolilastel ette olukordi, kus tunnis õpitud teema ei olnud päris arusaadav ning midagi jäi vajaka. Kuna üldjuhul on klassis õpilasi 30 ringis, on õpetajal võimatu teha 45 minuti jooksul igaühega individuaalset tööd. Sestap vajavad nii mõnedki õpilased lisaks iseseisvale õppimisele ja õpetaja juhendamisele täiendavat abi.

Alati ei saa jääda lootma sellele, et ehk valdavad teemat vanemad, sest kunagi koolipingis õpitu ei pruugi olla piisavalt hästi meeles. Hea võimalus sellisel juhul on leida lapsele eraõpetaja, kes läheneb individuaalselt ning aitab teema selgeks saada. Eraõpetajaga koos õppides on kergem, sest tähelepanu ei haju nii kergelt kui klassis mitmekümne eakaaslase keskel; ta saab kohe vastata õpilase küsimusele ning paneb rõhku sellele, mis on lapse jaoks keeruline. Eelkõige soovitakse õpiabi reaalainetes, sest iseseisvalt on neid omandada kõige raskem. Eraõpetajaga koos õppides saab kohese vastuse tekkinud küsimustele ning uusi nippe ja viise, kuidas lahenduskäigud paremini meelde jääks.

Gümnaasiumites üle Eesti leidub nutikaid ja tublisid noori, kes oma õppetööga väga hästi hakkama saavad. Õpilafirma Student Network on kokku kogunud kõik targemad ja abivalmis gümnasistid, kes tahavad aidata noorematel õpilastel õppimisega järjepeale jõuda. Põhikooliõpilastel on keskkooliõpilastega vaba ja sõbralik suhtlus, mille käigus võib kontrollitööks õppimine päris meeldivaks kohustuseks saada. Abistajateks on Student Network sõelunud välja just parimad ning senised kliendid on olnud teenuse kvaliteediga väga rahul. Võrreldes alternatiivsete täiendõpinguvõimalustega on tunnihind 5€ soodne võimalus ühele tavalisele perele.

Student Network tegutseb üheksas Eesti linnas (Tallinn, Tartu, Rakvere, Pärnu, Viljandi, Haapsalu, Paide, Keila ja Saku) ning õpetaja leidmine on väga lihtne. Kontaktid vastavalt piirkondadele on olemas kodulehel www.studentnetwork.ee ning Facebook'is: ÕF Student Network.

